

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆՈՅԵ

ԻԼՄԻՅԵ, ՊԵՅԹԻՅԵ ՎԵ ՍԻՅԱՍԻՅԵՅԵ ՏԱԻՐ ՂԱԶԵԹԱ ՏԸՐ

ՃԻԼՏ 38.

ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ՅՈՒՆՈՒԱՐ 19, 1895.

Ն՞ 2

ՄԵՎԱՏՏ Ը ՄԻՆՏԵՐԻՃԵ

	Սահիֆէ
Գրչամէթ	9
Բահամ	9
Աֆրիգա Գրչամ	40
Ինկիլթերրատա Զօնուգլար Իլէ Մերհամէթ	41
Ինկիլթէ Մուամէլէ	42
Իլմի Հէյէթ	42
Մուհարրէրաթ	—
Ֆարգին վէ Բըտվան	42
Ինսան Նէ՞ Տէր	43
Շույուհանթ ք Սիյասիյէ	43
Սարրաֆիյէ	46

ԱԻՏՏԱՐԵՐ ԵՔԻ ԲԱԾԲԱ ՃՈՒՄԱ ԵՔԵԽԻ ԿԻՆԻՆ ԵՔԵՐ ՕՐՈՒՆՈՒՐ :

Մեմալիքի Շահանգէ վէ տիյար ք Եճնէպիյէ Խէյուսն սեմէկիյի պէր վեճն ի փեղին 1 1/2, վէ ալթը այլթը 3/4 Մեմիտիյէ, վէ պիք նուսխէսի 30 փարա օլուպ, փօսքա իւճրէրի քաթաթըմըգա ախտ տիր :

Ղազեթայա տերճ օլուսմազ իւզրէ քանրիքաթ, վէ ալթօնէ Եազըլմազ վէ փօսքայա ախտ մեվատտ իջիւն մեքքուպ վէ ալթէ իսքանպօլտա Ամէրիգան խանցնտա Մր. Հ. Ս. Պարնըմ իսմիւն կեօնտէրիլմէի տիր :

Ամէրիգան Մեմիտէրիլէրի Շիրքէթի թարաֆընտան, ՍԱՀԻԳ Ի ՄԵԹԻՏԱԶ, Ճ. Ք. ԿՐԻՆ ՄԻՆԵԼԻՅԵ, Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ

ԳԸՅԱՄԵԹ

Գըշ կէլիշ տիր. Եէրլէր տօնմուշ, տահա պիր գաշ հաֆթա Եվլէլ չիշէթլէր իլէ միւղէյէն օլան չիմէյիք Եօլլար սօղուդ հալատան սարարըպ սօլմուշ, Եա գաթ գաթ գարլար ալթընտա մուսթէֆի վէ նիհան օլմուշ հալտէ Եաթմադտա տըրլար Եուսիյազ, Եէլիլ, թըրֆը չիմէյաթ, ահէսթէ ահէսթէ ըրգալանան Եէլիլթըլէր, սահրա վէ օլմանլարտա զահիր օլանասարը հայաթ վէ հարաթեթնէրէտէ տիրլէր. “Գալ րուսըշ, զախլ օլմըշ տըր,” տէրիլ Զիրա գըշ տըր Եկէր պու սէնէ զէմինին թարիխինտէ պիլրինճի սէնէ օլտա իտի, Եկէր կէշէն Եազտան Եվլէլ տիւնտա հիշ պիր ինսան Եաշամմըշ օլտա իտի, Եկէր պէհար վաթթը հազընտա հիշ մալիւմաթըմըղ օլմատա իտի, թապիւթըն իշպու հալթտան մահրում օլան Եիւղիւ պիլթէնէ գատար տէշէթլի վէ հէյալթլի կէօրիւնիլ իտի : Աճէպա չիմիլ Նէ՞ սէ

պէպտէն պիլթէ տէշէթ վէրմէյօր : Վա գաա չիշէթլէրին սարարըպ սօլմալարընը, Եալիւրադլարըն պիլթէր պիլթէր տէօքիլտիլթըլէրին կէօրմէր պիլթէ պիր աղմահըուն Ետէր իսէ տէ, Նէ՞ սէպէպտէն պիլթի տիւշարը տէշէթ Եթմէյօր, գալթլէրիմիլ պիլթէ տէրունլէրիմիլտէ տօնտուրմայօր : Զիրա պէյազ թօփրաղըն Եօլմէմիշ անճազ ուլուսմադտա իտիլինի պիլթիլթիլ. զիրա պէհար տալմա գըշտան սօնրա կէլիլ, վէ հիշ չիւպհէմիլ Եօգ տըր քի պիլթ գաշ հաֆթա սօնրա գուշարըն ալթէթի սէպէպիլթէ կիւզէլ վէ խօշ ահէնկ նաղմէ վէ թէրէնիւմէր իշիտիլթիլ, վէ իշպու նաղմէ վէ թէրէնիւմէր պիլթէ հայաթըն գարլար ալթընտա պէրլէմէթտէ օլտըղընը, վէ աղ վաթթտան Եէնի հիւսն ու գուլ վէթլէ գըլամ Ետէճէյիլի պէյան Ետէրլէր : Զիրա պիլթ թապիւթ թէսմիլթէ Եյէթիլթիլթիլ զէմինին տալմա թէպէտա տիւլ, տալմա թէճէտտիւտ Ետէն կիւզէլիլթիլ զըլամընա ինանըրըշ : Օն տօգուղ ասը Եվլէլ ինսանլարըն մէղքիլթըր գըլամտան մալիւմաթլարը վար իտիյսէ տէ, Նազարէթլի ֆրիստտա իթիմատ վէ իման Ետէն քիմսէնին իլէլ Եպէտ Եաշայաճաղընը սէմատան հիշ պիր սէսանլէրէ պէյան Եթմէմիշ իտի : Յիսուս տիւնտայա կէլտի, վէ ինսան օղուլլաընա Նէ վէճիլ Եաշայաճաղարընը թալմ Եթմիլթտէն սօնրա, անլէրին մէյուս վէ միւքէտտէր գալթլէրինէ գըլամէթլին պէյիլթ միւճիլթէլիլ, թարիֆի նաղապիլ իսմիլ վէ մէսէրլէթլինի կէօլթլէրտի : — Գէնտիլթըն Եվլատ Ուլլահ իտիլթըրի, վէ ասլա Եօլմէյէճէթլէրի խուսուսընտաթի խապէր — մալիւմաթ — Նէվի պէշէրէ Ալլահըն պիր լուլթի ու ինայէթի իտի : Եպրի զէմանլէրտէ ինսանլար պիր չօգ պէլա վէ ֆէլթթէթլէրէ տիւշար, վէ անլէրէ դալիպ օլմուշար, պիր չօգ մէվանի վէ միւքիլթլար պէր թարաֆ Եյէթիլթըր իտիյսէ տէ, Եօլիւմէ ասլա զալթպէ չալամմըշար իտի : Եօլիւմ հալա մուղտֆիլթէր օլմադտա, վէ ինսանլար անտէն գօրգմադտա իտիլթէ : Յիսուս ֆրիստտա գըլամ Եթմէթլէ իշպու

սօն վէ Են պէյիլթ գուլթլէթ իւզէրլինէ զալթպէ չալմըշ տըր : Եօլիւմ հայաթտան — պիլթի իլէլ Եպէտ սէվէն Զալթըն վաթթաթըլթէ հուսուլէ կէլէն Եպէտի հալթաթտան — մաղլուպ օլտու :

ԲԱՀԱԹ

(Գօթէճը Եւր Արիւնըն)

Պիր գաշ սէնէ Եվլէլ չօգ սէվտիլթ վէ աղըր իսաթա օլտըղընը պիլթիլթիլ Ենլէթմտէն քէնտիսիլթի մուսայէն պիր չըմէնտըֆէր մէվըթիլթտէ պուլարազ քէնտիսիլթէ պէրապէր հալաթ սաղլամ պիր չէհրէ կիլթմէլիլթիլ պապընտա պիր թէլէկրաֆ ալտըմ : Թէլէկրաֆ փէթ միւսթաճէլ օլտըղընտան պէն տէրհալ կիլթմէլէ հաղըրանտըմ : Փօսթա իլէ ալտըղըմ պիր մէթթուպտա խաթթա Ենիշթէմին պիլթապէր օլտըղը խուսուսա տալի տալի մալիւմաթ վէրիլթիլթիլ իտի : Եէթիմ անըն հաղընտա դայրի միւսալիթ ֆիթը պէյան Եթմիլ, վէ անըն չօգ վաթթ Եաշայաճաղընը պիլթիլթիլ իտի : Լաքին Ենիշթէմ տէնիլթին միւսայիմ հալաթընտան իսթիֆատէ Ետէճէյիլթէ վիճտանէն դանմըշ օլտըղընտան, քէնտիլթին միւսթաթ օլան դայրէթ վէ սէպաթթըլթէ տէրհալ պիր թէճրիպէ իճրասընա գարար վէրմիշ իտի :

Մէվըթտէ վուգու պուլան միւսաղաթըմըղ ասլա ֆիթրիմտէն չըգմայաճազ տըր : Տէմիր Եօլու դաթարընտան չըգմաթա պէթլէտիլթին կէօրտիլթիլ զէման Եօլէճէյիլթի անըն սիմաթընտան անլայա պիլթիլ իտի : սօնրա պիրիլթտէ վալիօրա պիլթիլթիլ միլթաթ, ալիլթիլթիլթտէն ուղաղալաթըմ Եիւրէյիմ Եանըպ Երիյօր իտի : անըն Եօմրիւնիւն սօնը փէթ ուղաղ օլմատըղընը հիսս Եալթօր իտիմ իսէ տէ, քէնտիսիլթ Եանա ճիլն Եյի օլաճաղըմ, վէ Եաղը ֆիլանճա Եէրտէ կէլիլթէճէյիլթ, տէր իտի, զիրա քէնտիսիլթին տահա խալը միւստէթ զալթի հալտէ գալարազ չօպանըղ իշիլթի կէօրմէլթ պալթայաճաղընը դանն Եալթօր իտի : Լաքին պէն անըն տիկէր պիր Եաղ տահա Եաշայաճաղընը պիլթիլթիլ իտիմ իսէ տէ, Եէթիմին թէնպիլթի մուճէպիլթէ պու խուսուսը անտէն կիլթի թուլթադտա իտիմ :

Օն պէշ կիւն կէշտի : Պէրէթթէթ վէրսիլթ քի զէվճէտի պիլթիլթէ պէրապէր Եօլմուլթ Եթմէլթէ մուղթթիլթիլ օլմուշ իտի : Պիր գաշ կիւնիլթ պիր Եաղա նալթ օլտուղ : Պիր գաշ կիւն սանըրսըն անտէ Եիլթիլթ Ետէրլէրի կէօրիւտիլ իսէ տէ, անըն չափուղ չափուղ գուլթլէթտէն տիւշիւպ թապ ու թաղաթը քէսիլթի : Աղըպէթ Եէրլի պիր Եէթիմ չա

Ինկիլթերրայա կէօթիւրիւմիւշտիր քի, օրատա, բիւլայէթէ կէօրէ, սահիպլէրի 1 միւ-
եօն լիւրայա սաթմըշլար տըր: Մէրվի տիր
քի Ալմանիա Իմիէրաթօրը քէնտի եէնի
թաճը իչիւն անը սաթմըն ալաճագ տըր:
Պուէ էլմաւիարէ չիմաիլիք Ինկիլթէրրա
պանդասընտա մահֆուզ տըր:

Աֆրիգա օ տէրէճէ սըճագ պիր տիյար
տըր քի, օրատա պուզ վար իմիչ կիպի
պուզտան պահա էթտիլնտէ, հէր քէս
կիւլմէյէ պաշլար: Լաքին, կէօլ պուլունան
սէմթէրտէ, Մըլանքէ եալաւընտա, տէնիդ-
տէն 6,200 ալագ եիւքսէք հալալտէ, կէ-
չէն սէնէ Օգոստոսըն 4իւնճիւ վէ Յինճի
կիւնիւնտէ, Միքօլօնիօ մէվզըֆիւնտէ զէմին
զըրաղը իլէ պէյաղանմըշ իտի, վէ տուրագ
սուլարըն քիւչիւք կէօլլէրի իւզէրինտէ ին-
ճէ պուզ թապաղալարը միւշաճատէ օլու-
նույօր իտի: տիլէր թարաֆտան, օթլար
իւզէրինտէ պուզ սաըլը իտի: Պուէ հէվալիտէ
իլէմէք իչիւն եափըլմըշ օլան իւք Ինկիլդ
հէպօլը Նիյասա կէօլիւ իւզէրինտէ եափըլ-
մըշ իտի: Պէօլիւք Պրիթանիա պուէ սէմթ-
լէրտէ ֆէվզ էլ ատէ նուֆուզ ու թէսիրէ
մալիք տիր: չէօլլէ քի օրատա զալըպ էհա-
լինին հուզուզընը միւշտաֆաա էթմէք նի-
յէթինտէ տիր: Իչպուէ հէպօլ էսարէթ
ախզ ու իթասընըն գան տէօքիւլմէսինի
մուճիպ օլմագաղըն սիւրաթ ը մէնի մատ-
տէսինի թահթ ը թէէմինէ ալաճագ տըր:
Պուէ հէպօլ Ինկիլթէրրատա եափըլտըզ-
տան սօնրա, փարչա փարչա մէղքիւր կէօ-
լէ նապլ էտիլէրէք գուրուլմասը իչիւն 40
կիւն միւրուր էթմիչ տիր: Պուէնըն իտի
հագգը իլէ «Կիւլլէրճին» գօնուլմըշ տըր,
զիրա զաթէն սուլի ու ասալիչէ մէտար օլ-
մագ իւզրէ եափըլմըշ իտի: Անըն գուրուլ-
տըլը Ձինտ լիմանը չիմաի հէպօլիար վէ
սաիր իւլլէպօլար իլէ տօլու տըր: Ինկ-
լիզ վէ Փօրթուկէզ սանճագալարընը համիլ
օլան էնվա ի կէմիլէրէ իլալէթէն Լէյ+ Գըմ-
էնէ, Աֆէլէն Ինքըրէլէն Գըլէն նամ տօ-
նանմայա վէ Ձամպէլի Թիճարէթ չիրքէ-
թինէ աիտ պիր չօզ կէմիլէր վար տըր, վէ
տահա պաշլա թիւճճար կէմիլէրի տախի
փէյտէրիչ ինչա օլունմագտա տըր:

Եպիսկոպոս Թըզզըր Աֆրիգատա ուզուն
միւշտէթ սէյեհաճաթ էթտիլքտէն սօնրա Ին-
կիլթէրրայա ալտէթ էթմիչ, վէ մէղքիւր
մահալլէր էհալիսի իչիւն թէպչիրի պէշա-
րէթ օլունմասընը պիր միթինկտէ թալսի-
յէ էթտիլքտէն սօնրա պէր վէճի ի ալթի մա-
լիւմաթ իթա էթմիչ տիր:

«Պիր գաչ սէնէ էվլէլ Ուկանտա իւլքեա-
սը փուլթիլէրէսթիք գարանըղընտա պու-
լունմագտա իտի: Գան սու կիպի տէօքիւ-
լիւյօր իտի: ճինայէթ, էնվա ի հիլէքեար-
լըզ, վէ հէր տիւրլիւ ախլագըղըզ հիւքմ
էթմէքտէ իտի: Շիմաի իսէ նէ կէօրիւ-
րիւզ: Օն իքի այտան պիր աղ զիյատէ պիր
միւշտէթ էվլէլ պէն Ուկանտատա պիր
քիլիսէտէ 5,000 քիլիտէն իպարէթ պիր
ճէմաաթ հուզուրընտա իրատ ը քէլսմ
էթմէյէ ֆուրսաթեապ օլտոււմ: Ինկիլթէր-
րատան չըղտըղմտա, պէրապէրիտէ օլ մէմ-
լէքէթին լիմանըլա պասըլմըշ միւլթէլիֆ
նէվտէն 60,000 քիթապալմըշ իտիմ: Պուէն-
լարտան 35,000 միգտարը Ինկիլթէրրա ֆիյա-
թընըն իւշ տէօրթ միպլի պիր ֆիյաթլա ալ-
թը ալ իչինտէ սաթըլտըլար: Մատամ քի
պուէ գալմ Ինկիլթէրրատա փէսմանտէ գալ-
մըշ օլան էչեա վէէմթիյըն սաթըն ալմագա
հաղըր պուլունույօրլար, քէնտի փարալա-
րընը կէրէքտէն զըյիլէթլի օլան չէյլէր իչիւն

սարֆ էթմէյէ տախի էլպէթթէ հաղըր պու-
լունմագալար տըր — Ինկիլթէրրա էհալիսի
իսէ անլէրի քէնտիլէրինէ թէհիլէ էթմէք-
լէ փէք զիյատէ մէմնուէն ու խօշնոււտ օլա-
ճաղար տըր:

«Պիր էճնէպի նօզթա ի նաղարընտան պա-
ղըլտըղտա, մէմլէքէթ ի մէղքիւրէնին աւ-
վալը զահիլէսի հայրէթալալ տըր: Պիր
գաչ սէնէ էվլէլ Գըրալըն սէրայը իյլ ու իչ-
լէթ միւլթէլալարընա պիր մէրքէզ օլմուշ
իտի: Շիմաի իսէ, մէղքիւր սէրայտա ճէրէյան
էտէն աւվալ պիր էվրօփալըն խօշնուտսըզ
զըլմագալ, Պիզ զաթ Գըրալ հուզուրընտա պիր
թաղըմ տալալար կէօրիւլիւյօր, վէ պուշլար
քէմալը հագգանիլէթ իւզրէ ֆասլ ու բու-
յէթ օլունույօր: Գըրգ գապիլէ ըչիլիլէրի
էվլէրտէ քէօլէ գուլլանըլմասըն ատէթինին
ֆէսիս ու իպլթալընա տաիր արզու պէյան
էթմիլլէր տիր:»

Եպիսկոպոս Ուկիւրմ Թէյլըր, 73 եաչըն-
տա օլմագալ պէրապէր, Աֆրիգայը Ինճիլ
նուրը իլէ թէնվիլը էթմէք իչինի էլան իլէ-
րիլէթմէքտէ տիր: Միւշարիլէյ հաիլիլէն
Լիպէրիտա վէ Գօնիօ նէհիլի սահիլինտէ
Անիօլա տէնիլէն մէմլէքէթտէ վագը միսիօ-
նէրլիք մէրքէզլէրինի զիյարէթ էթմիչ տիր:
Քէնտի մայէթինտէ օլան էն զիյատէ իչէ
եարար ատէմլէրտէն պաղըլարը վէֆաթ էթ-
միլլէր տիր: սաիրլէր իսէ մէմլէքէթլէրինէ
ալտէթէ մէճպուր օլմուշլար տըր: Միսիօ-
նէրլիք մէրքէզլէրինտէն պաղըլարը քէնտի
քէնտիլէրինէ իտարէ օլունուրլար: սաիրլէր
հէնուզ միւշքիլ հալլէրտէ պուլունըյօրլար:
Պուրալարտա թէսլիլ ի պէշարէթ իչի ֆիլ
վագը կէօնէկէօն մէվանի վէ միւշքիլաթա
թէսատիլէթ էթմէքտէ տիր:

ԻՆԿԻԼԹԵՐՐԱՏԱ ՁՈՃՈՒԳԼԱՐ ԻԼԵ
ՄԵՐՀԱՄԵԹՍԻՋԼԻՔԼԵ ՄՈՒԱՄԵԼԵ

Պէլէն Մէրէէլ ճընէլտէն նաղլ օլունան իւզու-
մէգալէնին միւլթալաւընտան, էկէր Ինկիլթէրրատա
չօճուզլար սաիր մէմնիլքտէ օլտըղընտան զիյատէ
զատըր օլունույօր նէթիլէնին չըղտըր իսէք, եան-
լըշ պիր հիւքմ վէրմիշ օլտըր: Էկէր միսիօնա պիր
հէյլէթ թահգիլաթ ը սաիրէ իճրա էտէճէք օլտըրա,
պէլէր հէր եէրտէ չօճուզլար հագգընտա նիլէ միւշ-
տուրիլէթ վագըլարընա թէսատիլէթ էտէճէք տիր:
ՄԵՒԷՒ ԱԵԿ:

Ձօճուզլար իլէ մէրհամէթսիլլիքէ մուա-
մէլէ էտիլմէնին մէնի զըմնընտա Ինկիլթէր-
րատա մէվճուտ օլան հէյլէթ ի մախսուսէյէ
տաիր մալիւմաթլարը պուլունան քիմալէր
միյանընտա պէլլի փէք աղլարը հէյլէթ ի
մէղքիւրէնին մուալէլաթընըն քէսրէթի
եախսու իֆա էթմէքտէ օլտըրը խըտմէթին
էնէմիլլէթի հագգընտա պիր կէօնէ մալիւ-
մաթա վագըֆ տըրլար: Պուէ մուալէլաթ
23 միլիօն սէքէնէյի շամիլ պիր տաիրէ տա-
խիլինտէ ճէրէյան էտէր: Մէղքիւր հէյլէ-
թին սօն օն սէնէ զարֆընտաքի խըզմէ-
թի 109,364 չօճուզա չուլմուլի պուլունմըշ
տըր: Պուէ պապտէրի թաֆսիլաթ շայան ը
թէէսսիլֆ աւվալի միւլպէյիլին տիր: չէօլլէ
քի պուէ զատար չօճուզլարտան 25,437սի
ինսաֆսըզճասընա տայագ էէմէտէն, 62,887սի
եիւզ իւսթիւ պրաղըլմըշ օլտըղլարընտան
նաչի աճըղտան միւլթարիպ իտիլէր, 12,
663 մասոււմ չօճուզլար սօղաղլարտա տի-
լէնմէքտէ իտիլէր, 4,460 զըզ չօճուզը չէհ-
վաթ ը նէֆոանիլլէյ ալէթ իթթիլաղ օլուն-
մըշլար իտի, 3 203 չօճուզ սինիլլէրինէ էլ-
վէրիլլի օլմայան վէ զարարըլ օլան իչլէր-
տէ, մէսէլա, սէյեար թէաթրօ վէ ճանպագ-
լանէլլէրտէ գուլլանըլմագտա իտիլէր:

Կէօնալէօն մագտուրիլլէթ վէ մահրուսի-

յէթլէրէ տիւշար էտիլէն 712 սաիր չօճուզ-
լարը զուրթարմագ խուսուսընտա հէյլէթ կէճ
եէթիլմիշ օլտըղընտան, քէնտիսի իչիւն
պուէ զատարալարը փէնչէ ի ճէզայա չարի-
տըրմագտան զայրի պիր չէյ պալմալիլ ի-
տի: Պուէ քիւչիւք մախլուզլարըն եիւզտէ
հէման 90րնըն 12 եաչընտան աչաղը օլ-
տըղլարընը պէյան էտէր իսէք, անլէրին նէ
գատար եարտըմա միւշթաճ օլտըղլարընը
հիւքմ էտէ պիլիլիլ: Անլէրին տիւշար օլ-
տըղլարը մէրհամէթսիլլիլն տէրէճէսի չու-
լունուսլէ միւլպէթ տիր քի, պուէ պապ-
տէքի նիզամնամէ անքեամընըն իճրաըն-
տա թէքեաթիւ կէօսթէրմէլլէրինէ բաղմէն,
5,792 տալատան 5,460րնըն նէթիլէսին-
տէ աւվալը մէղքիւրէնին տէրէճէ ի սիւ-
պուլթէ վարտըրըլտըղը կէօրիւլմիւշ տիր:

Պուէ տալալարտան չօղընըն հէր պի-
րի, չիւպէն եօգ տըր քի, պիրտէն զիյատէ
զատար քիմալէր հագգընտա իգամէ օ-
լունմըշ տըր: Վէ էկէր պուէ զատարըլը-
լարտա պուլունանլար հագգընտա հիւքմ ու
թէթիլպ օլունան ճէզալար Հիմայէ ի էթֆալ
հէյլէթինին մէյտանա չըղտըրը մագտու-
րիլլէթ վէ զուլմըն սըհէթի հագգընտա նէ
գատար գանաաթ հասըլ էթմիշ օլտըղլարը
նէթիլէսին չըղտըր պիլիլ իսէք, աւվալը
միւլթէսսիլլէ ի մէղքիւրէնին մէվճուլիլլէ-
թինէ, օն սէնէ զարֆընտա 6,973 էպլլէյն
վէ սաիրէնին մահքիւմ օլմըշ օլտըղլարընա,
վէ անլէրին հէվիսինէ պիրտէն զատարըլը-
լարընա միւլթալաթէն ճէման 1,108 սէնէ մահ-
պուսիլլէթ հիւքմ վէ անլէրտէն ճէման 2,022
Ինկիլդ լիւրասը ճէզա ի նագաի ախզ օ-
լունմըշ օլտըրը խուսուսընտան զիյատէ
գուլլէթլի տէլիլ պուլունմագալ: Կէօ-
րիւնիւր քի պաղը քիմալէրին թէլլէր-
լաթ ը ախլագիլլէսինտէ պիր պօղուզլըզ վար
տըր: էօլլէ պիր պօղուզլըզ քի անճագ մու-
հապալէթ ի թապիլլէյնին ֆըղտանընա համլ
ու իանատ օլունա պիլիլ: էօլլէ պիր պօ-
ղուզլըզ քի ֆուգարայա վէ թալիմ ու թէր-
պիլլէ կէօրմէմիշ օլանլարա միւշաալար տէ-
յիլ տիր: Պուէ խուսուսլար պէօլլէ պիր հէ-
յէթին մէվճուլիլլէթինին լիւզուլմ մուլթ-
լաղընը կէօսթէրի:

Էհալինին հէր սընըլլարը արասընտա
չալըչան հէքիմլէր — քի անլէրին հայաթ ը
տախիլլէյնին վագըֆ տըրլար — չօճուզլարա
զատը ու զուլմ օլունալըղընը կէօսթէրի օլան
վէ խարիճէն նագար ը տիգգաթ ու իշթիպա
ասլա ճէլպ էթմէյէն հալլէրէ թէսատիլլէ
էտէճէքլէր (նասըլքի չօգ տէֆա թէսատիլլէ
էթմիլլէր տիր), եախսու հիլ օլմագալա պու-
հալլէրի սէզէճէքլէր տիր: Պուէ գապիլ զատ-
տարըլլարը հէքիմլէր էլպէթթէ մէն էթմէք
իսթէրլէր իսէ տէ, անլէր պուէ խուսուստա
քէնտիլլէրին աճիլ կէօրիւյօրլար: Իմաի
տօղթօրլար պուէ կիպի աւվալը էսէֆիլ-
թիմալա թէսատիլլէթ էթտիլլէրինտէ, էյի
տիր քի պալատէ պէյան օլունան Հիմայէ ի
էթֆալ հէյլէթին խաթըլարընա կէթիլլէր-
լէր: Պուէնընլէ տէմէք իսթէմէյիլ քի հէ-
քիլլէր սալթ ճասուսըլ խըտմէթինի իֆա
էթմէք իչիւն մէսլէք ի թէպապլէթին քէն-
տիլլէրինէ պալալ էթտիլլէ նուֆուզ ու թէ-
սիրի իչլէթմէլի տիրլէր: անճագ չուլուն-
տէմէք իսթէրլիլ քի անլէր հէր նէրէտէ օ-
լուրսա օլուն, պուէ գապիլ մուլալիլի ին-
սանիլլէթ օլան մուալմէլլէրէր բասթ կէլիլլէր
իսէ, էկէր անլէրի մէն էթմէք իսթէրլէր, վէ
մէն էտէ պիլիլլէր իսէ, պուէ հէյլէթին եար-
տըլմընա միւլթաաթ էթտիլլէրի թագտիր-
տէ մուլալաֆթագ օլաճագլար տըր:

ՇՈՒՅՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Բուսի Գուհ. 7, 1895 Վե Էֆրէնճի Գուհ. 19, 1895

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Մաճարիսթան հէյէթի ի վիւժէլասը պուհ-
րանը հալա պէր տէլամ տըր : Գօնթ իրեն
Հէաէրվարի մէսուսան մէճլիսինին էքսէ-
րիյէթինի թէլքիլ էտէն հուրիյէթիէրվէ-
րան ֆըրգասընըն մուսալէնէթինէ նաիլ օլա-
մաաղընտան, դապիլնէ թէլքիլի իշինտէն
վազ կէշմիլ տիր : Միւշարիլէյն էսասը մէս-
լէթի մազամընտա քաշէլ ֆըրգասընա վէ
ալէլ խուսուս Գօշութն ֆըրգասը թարաֆ-
տարլարընա դարչը շիմտիքի թէսնիյէ ու-
սուլը հիւքիւմէթինէ թարաֆտար օլանլա-
ըն հէվիսինի պիւրիյէ թօիլայրալ, անլէր-
տէն պիր ֆըրգա թէլքիլ վէ թանդիմ էթ-
մէյէ վէ պու մազսէտինին մէվլը ի իճրայա
դօնմասընըն լիւզուլմընա տարի պիր պէյան-
նամէ հաղըրլայրալ, անը մէսուսան մէճլի-
սինտէ օղուսադ իսթէյօր իտի : Տր. Վէքէր-
լէ, Մ. Թիցա վէ սաիւրլէրի իշպու մէսլէքին
կէլէճէք ինթիլապաթտա հուրիյէթիէրվէ-
րան ֆըրգասընըն մաշվ ու իզալէսինի ինթիլա
էտէճէյի իթիւրաղըյէ մէսլէքի մէզքիւրէ
մուսալէֆէթ էյլէմիլլէր տիր : Հուրիյէթի-
փէրվէրան ֆըրգասը թէսնիյէ ուսուլը հիւ-
քիւմէթի ինտաս օլուսալըտան պէրու մէվլը ի
իգթիտարտա պուլուսմըն տըր : Գօնթ Հէ-
տէրվարինին պաշա չըգարամաաղըն իշին իճ-
րասընա, հանի հէնի գապիլնէյի թէլքիլէ տա-
վէթ օլուսաաղարտան պիրի, դանն օլուս-
աղընա կէօրէ, Մ. Գօլօման Ձէլ օլաճադ
տըր : Միւշարիլէյն տաիւր թէսնիյէ ուսուլը
հիւքիւմէթինի ինթիլապաթտա ֆըրգալարըն
հէվիսինին պիր ֆըրգայա գալալ ու թան-
վիլ օլուսմասը թարաֆտարը իսէ տէ, իշ-
պու մէսլէքին բէսմէն մէսուսան մէճլիսի-
նէ թէպիլղ օլուսմասընա մուսալիֆ տիր :
Միւշարիլէյն սապըզա մէվլը ի իգթիտարտա
պուլուսմըն օլան պիր գապիլնէտէ մալիյէ նա-
ղարէթինտէ պուլուսարադ, վաղիֆէսինի
հիւսն ի իֆա էթմէսի ճիհէթիլլէ նամ գազան-
մըն իսէ տէ, միւշարիլէյնին էլէէվմ պուլուս-
աղըն մէմուրիյէթինի, հանի մէշուր պիր
պանգանըն միւտիւրիյէթինի, պու ուղուրա
թէրք ու ֆէտա էտէճէյի պիր աղ մէլքիւրէ ատտ
էտիլիօր : Վէլաքին իմփէրաթօր հէյէթ ի
վիւքէլա թէլքիլի իշինի մէսուսան մէճլիսի
բէիսի Պարօն Պանֆիլլէ իհալէ էթմիլ օլ-
մաղլէ, անճադ միւշարիլէյն պիր գապիլնէ
թէլքիլինէ մուսալիֆադ օլամաաղըն հալտէ,
Մ. Ձէլ հէյէթ ի ճէտիտէ ի վիւքէլայր թէլ-
քիլէ մէմուր էտիլէճէք տիր : Էլէէվմ մէ-
պուսան մէճլիսինին 443 աղասընտան 223իւ
հուրիյէթիէրվէրան ֆըրգասընա մէնսուպ
օլաղընտան, գապիլնէին բիյասէթինտէ
պուլուսան դաթ անլէրին հէվիսինին մու-
ալէնէթ վէ միւղաշէրէթինէ նաիլ օլմալը
տըր : — Էլէէվմ Անվէրստէ պիր մուհա-
քէմէ իճրա օլուսույօր քի, զիյատէսիլլէ
նաղարը տիլգաթ ճէլալ էթմիլ տիր : Մա-
տամ Ժուհնօ իսմիլտէ պիր գատըն քէնտի
հէմիլէսինի, պիրատէրինի վէ տաիսինի
անլէրին էօմիլէրինին սիկուրթա պէտէլլէրի-
նի էլէ կէշիւմէք, վէ տաիսինին էմվալու էմ-
լաքընը թէվէրիւս էթմէք մազսէտիլլէ գէ-
հիլլէմէք թէօմէթիլլէ իթթիհամ էտիլմիլ
տիր : Հէմիլէսինին էօմիլէ իքի սիկուր-
թա գուլմիւրաաղարընա 30,000 վէ 40,000
ֆրանգ պէտէլ իլէ սիկուրթայա դօնմուշ,
վէ Մատամ Ժուհնօ հէմիլէրէսինի քէնտի էօմ-

րիւսիւ սիկուրթայա դօնմաղա գանտըրմադ
իլլէն սիկուրթա պէտէլլէրինի քէնտի քէ-
սէսինտէն թէտիլլէ էթմիլ տիր : Պիրատէ-
րինին էօմիլ 100,000 ֆրանգա պէտէլ սի-
կուրթայա դօնմուշ, վէ իւշիւ պիրտէն
մատամ Ժուհնօն խանէսինտէ վէֆաթ
էթմիլլէր տիր : — Խարիճտէ գըշ հալմաը
քէմալը շիտտէթլէ հիւքմ սիւրտիւլիւ
հալտէ, Տէրիսաաթտէթ իլէ ճիւլարընտա պու-
մէլսիմտէ հալալար ֆէվլ էլ ատէ միւլայիլմ
կիթմէքտէ տիր : Ֆրանսատա էրիէյօ տաի-
րէսի տաիլիլնտէ Օրու գարիլէսի իւզէ-
րինէ պիր գար չըղը տիւշէրէք 15 քիշի
թէլէֆ օլմուշ, վէ իքի քիշի տաիլի պու-
հիւղտէն ալմըն օլաղըն հարէտէն միւթէ-
էսիլլէն մուսալիսարէն վէֆաթ էյլէմիլ տիր :
Մէզքիւր գարիլլէ ճիւլարընտա քիսին Թա-
րասգօն շէրիսինտէն օրայա 100 նէֆէր ա-
քէրտէն միւրէքքէպ պիր հէյէթ ի թաիլի-
սիլլէ կէօնտէրիլլէ իսէ տէ, դարլարըն քէս-
րէթինէ մէսլին գարիլլէ ի մէզքիւրէյէ կիթ-
մէյէ մուսալիֆադ օլամաաղըն տըր : Ֆրան-
սատա վէ իսիւսիսատա պիր չօգ տէմիլ
հօլու գաթարլարընըն ալմէտիլտի թա-
թիլ օլուսմըն, Բօն նէնրի պէօյիւք պուլ-
փարլարըն իլէ տօլմուշ, ճէնօլատա իշ-
լէյէն թրամվայ արապալարըն իլէ սէյիար
արապալար հէփ թաթիլ էտիլմիլլէր, վէ սօ-
ղուղլար քէմալը շիտտէթլէ հիւքմ սիւր-
մէքտէ պուլուսմըն տըր : Բօմատա վէ շի-
մալի իթալիսինն հէր թարաֆընտա վէ Գօր-
սիգատա, քէզալիք Ալմանիա վէ Ավսթրիա-
տա դայէթ շիտտէթլի գար հաղմըն տըր :
Վիէննատա հաղան գար 1888 նոյնիսինին
տէ նիւզուլ էտէն գարա միւսալի ատտ է-
տիլմէքտէ տիր քի, պու ասը գարֆընտա
Վիէննատա պու գատար չօգ գար հաղմա-
սընըն էմալի կէօրիւմէմիլ տիր : Վիէննա
պէլլէտիլլէ իտարէլլէրի վէ թրամվայ շիքէթ-
լիլ թարաֆընտան սօգաղարըն փաքէմէք
իշիւն թագրիպէն 10,000 ալմէլ իսթիլտամ
էտիլմէքտէ տիր : Հաթթա ճէզալիտէ պիլլէ
սօղուղտան ինսան թէլէֆաթը օլմուշ, վէ
հալա դայէթլէ ֆուրթուսալըն օլաղընտան,
Սիմուր սէտտի, հըզըլմըն տըր քի, մէզքիւր
սէտտ 40 սէնէտէն պէրու գուհուր էտէն
հէփ ֆուրթուսալարա տայանմըն իտի :
— Ֆրանսա մէսուսան մէճլիսի Գուհ. 8 տէ
ազաղ իճթիւմ էթմիլ, վէ մէճլիստէ հա-
ղըր օլան 310 աղատան 272սինին բէյիլլէ
Մ. Պրիսօն հէնիտէն մէսուսան մէճլիսի
բիյասէթինին ինթիլապա օլուսմըն տըր : Հիւ-
քիւմէթ թարաֆընտան Մ. Պրիսօնա գարչը
հիլ պիր նամգէտ թաիլին օլուսմաղըն իսէ տէ,
հիւքիւմէթ թարաֆտարլարըն վէրիլլէն բէյ-
լէրին ատտէտի մէշուր ինթիլապա իշիւն մէշ-
րու օլան 296ը կէլէմէյէճէյի իւմիտիլլէ ի-
թա ի բէյտէն իսթիլլէքաֆ էթմիլլէր, Եա-
նի հիւքիւմէթ նամգէտ թաիլին էթմիլլէ
օլաղըն ճիհէթլէ գահրտէ մաղլուպ օլմա-
մըն իսէ տէ, մանէն տիւշարը մաղլուպի-
լէթ օլմուշ տըր : — Ֆրանսա մէսուսան
մէճլիսինտէ Մ. Միլրան ֆարիստէ տաի-
րէ ի ինթիլապալիլլէրին պիր թարաֆըն-
տան ֆարլամէնթօ աղաղընա ինթիլապա
օլուսմըն օլան Մ. Ժէրօ-Բիլարըն քէնտի
աղաղըն վէզաֆիլին իֆա էտէ պիլմէսի ի-
շիւն մահպուսիլլէթտէն մաֆու թուրթու-
մըն իսէ տէ, միւսալիլլէրին թէլլէֆի 218
բէյէ գարչը 309 բէյ իլէ բէտտ օլուսմըն
տըր : — Ֆրանսա էֆրէար էսնալըն ալէյիլլէ
օլարադ Ալման Բէյիլլէթալ մէճլիսինէ թագ-
տիմ օլուսան գանուս լաիհասընըն միւ-

ղաքէրաթընա տէլամ օլուսմաղտա, վէ
Սիէնապարըն մուսալիլլէրին պէյանընճա, հէր
կիւն տահա ճալիպ ի մէրադ պիր բէնիլ ալ-
մաղտա տըր : Փրուսիա հարպիլլէ նա-
ղըրը ճէն. Պրուսար մզքիւր գանուս լա-
իհասընը քէմալը ֆէսահաթլա միւսա-
ֆաա էթմէքտէ տիր : Փէք ինթիլալ տըր
քի, մէզքիւր գանուս լաիհասը պիր գօմի-
սիօնա իհալլէ, վէ անտէ պաղը թաալիլաթ
վէ թէպիլլաթ իճրա էտիլաթտէն սօնրա
գապուլ օլուսմաղա տըր : — Ալգա շարգ-
տա մուհարէպէ մէրքէլլէրինտէն կէլէն խա-
պէրլէր մուհիմա տէյիլ տիրլէր : Ձին տէվ-
լէթի թարաֆընտան սուլ միւղաքէրաթը-
նա մէմուր օլան ֆէվլ էլ ատէ մուրաի-
լաալարա վէրիլլէն թալիմաթա նաղարէն,
Ձին տէվլէթի թարաֆընտան ճաիօնիլայա
արալի թէրք օլուսմաղըն, անճադ Գօրէա-
նըն իսթիլլէթի թաաթիլ, վէ միւսալիլլէ
պիր միգատարտա թալմիլաթը հարպիլլէ ի-
թա օլուսմաղա տըր : Սուլ միւղաքէրա-
թընըն պիր հիւսն ի նէթիճէյէ իգթիլլէն է-
տէմէյէճէյի սայթի մուհաղաղա ատտ էտիլ-
մէքտէ տիր : Ալման Սալիպ ի Անմէր ճէ-
միլլէթ ի խայրիլլէսի ճաիօնիլանըն խաթթա
վէ մէճրուհարըն թէտալիսինէ չաղըն Սա-
լիլ ի Անմէր ճէմիլլէթինէ 10,000 մարգ իա-
նէ իթասընա գարար վէրմիլ տիր : Գօրէա-
նըն իսթիլլէթի Սէուլտա բէսմէն իլան
էտիլմիլ տիր : Ան գարիպ Նիւ Ձիւսնիլ ճի-
վարընտա պիր մուհարէպէ վուղուրնա ին-
թիլար օլուսույօր : Բիլայլէթ նաղարէն,
ճաիօնիա ասքէրլլէրի սօղուղտան դայէթլէ
միւղաթարիպ օլմաղտա իմիլլէր : Բիլայլէթ
նաղարէն, ճաիօնիլալըն Եանիլլէքէան-
կա կիրմէքտէն մէն էթմէք իշիւն ինիլի-
թէրա պահրիլլէ նաղարէթի թարաֆընտան
Ձին սուլարը ֆիլուր գօմանտանը վիս ա-
միրալընա էվալի ի մուղթաղիլլէ վէրիլլէ
տիր : ճաիօնիլալար կէլէն փէնճէնպիլ
կիւնիւ Գալիլիլտէ հէնի պիր մուղաֆֆէ-
րիլլէ նաիլ օլմուշար տըր : Ձինլլէր 200
թէլէֆաթ վէրէրէք բիճաթա մէճպուր օլ-
մուշար տըր :
— Ալմանիա իմիլլէրաթօրը Բէյիլլէթալ
աղաքընտան պաղընը իլէ պիր թագըմ գա-
պիլլէնա ինթապէն իրատ էթմիլլէ նութգ-
տա Ալմանիա սէֆահին ի հարպիլլէսինին
թէլլէրիլլէ իւղուլմընտան պահա էյլէմիլ տիր :
Միւշարիլլէյն իշպու նութընտա պահա էթ-
տիլլէ մէսլէյէ տաիլ ֆէվլ էլ ատէ վու-
ղուֆ ու մալիլաթըն պուլուստըղըն կէօն-
թէրմիլ, վէ սէյլէտիլլէրին իտարիլլայար
իլլէ իսպաթ էյլէմիլ տիր : Միւշարիլլէյն
սէֆահին ի հարպիլլէսինին թէլլէրիլլէ իշիւն
կէօնթէրտիլլէ պաղընա սէպէպ Ալմանիա
մէմալիլլէրին թիճարէթ ի պահրիլլէսինին
սաիլ մէմէքէթլէրինքինէ նիսպէթէն չու-
սօն սէնէլլէրտէ ֆէվլ էլ ատէ թէվէսիւ-
էթմիլ օլմաղըն իմիլլէ : — Կէլէն հաֆթա Բիյօ
Եանիլլէր ճիւլարընտա պիր վաիօրտա պիր
էլէքթրիկ ալէթ ի մուհարիլլէքսի փաթ-
լամըն վէ մուսալիլլէրէն վաիօր միւլլէրիկ
օլմուշ տըր : Մէզքիւր գազանըն վուղուրն-
տան պիր գաշ կիւն սօնրա չէթլլէն պիր
թէլլէրաֆնամէյէ նաղարէն, պու հիւղտէն
վուղու պուլան նուֆուսա թէլլէֆաթըն
միւղաթըն հաղիլլէսի մալիլա օլմաղըն, ան-
ճադ օ գէմանա գատար 40 նաշէ պուլուս-
մըն տըր : — Սիւսա տէվլէթինին վէ-
լի ի անտը Գուհ. 4 տէ վէֆաթ էթմիլ
տիր : Միւշարիլլէյն 17 հաղըն հէնուղ
իքմալ էթմէմիլ իտի : — Եիւր պաղը Տրէյ-
ֆիւսին բիւթպէ վէ նիշանլարընըն կէրի-

